

Съдържание

Античност	5
Древна Гърция	5
1. Питагор и питагорейска школа (VI в.пр.н.е.)	5
1.1. Учение за числата и числовите съотношения като основа на хармонията в света;	
2.1. За музикалното възпитание и лечебните свойства на	
2. Хераклит (544 - 481 пр.н.е.)	7
2.1. Музиката възниква от противоположностите	7
2.2. За хармонията и музиката	7
3. Демокрит (460 - 370 пр.н.е.)	7
3.1. Учение за мимезиса	7
3.2. Учение за хармонията и симетрията..	7
3.3. Същност на слуховото възприятие	8
4. Сократ (469-399 пр.н.е.)	8
4.1. Диалог за прекрасното	8
4.2. Единство на красиво и целесъобразно	9
4.3. За произхода на хармонията и ритъма от музиката	9
5. Платон (427-347 пр.н.е.)	9
5.1. За възпитанието чрез музика и гимнастика	9
5.2. Учение за етоса; музическото изкуство завършва с любовта към прекрасното	10
5.3. За подражанието като огледално отражение	11
5.4. За вредното въздействие на трагедията или: подража- телната поезия няма място в държавата	12
5.5. За поетическото вдъхновение и прекрасното	12
5.6. За прекрасното	12
хармония на сферите музиката	
1.3. Платон за питагорейците	
5.7. Дорийският лад - единственият истински гръцки	13
6. Аристотел (384-322 пр.н.е.)	13
6.1. За поезията изобщо и подражанието	13
6.2. За трагедията и катарзиса чрез трагедията	14
6.3. За шестте съставни части на трагедията	14
6.4. За поета и историка	15
6.5. За красивото	15
6.6. Подражанието като познавателен процес	15
6.7. Учение за калокагатията	16
6.8. Учение за естетическото възпитание	16
6.9. Учение за етоса	18
6.10. Учение за естетическото възпитание; учение за музикалния катарзис	19
6.11. Определение за съзвучие	20
6.12. физико-физиологично обяснение на звука и слуха	20
7. Аристоксен (354 пр.н.е - ок. 300 пр.н.е.)	21
7.1. Учение за непосредственото слушане на музикалните звуци	21

Елинизъм	22
1. Епикурейска школа	22
1.1. Удоволствието е първо и природно благо	22
1.2. За изкуството	22
1.3. Музиката е свързана с блаженството	22
1.4. Отрицание на учението за етоса	22
2. Скептици	23
2.1. Музиката не е полезна за живота	23
3. Квинт Хораций фалк (65-8 пр.н.е.)	24
3.1. За изкуството	24
3.2. За мярата в творчеството	24
3.3. За функциите на изкуството	24
3.4. За музиката	24
4. Лонгин (1 в.н.е.)	25
4.1. За прекрасното и истински възвишеното	25
4.2. За изворите на възвишеното слово	25
4.3. За музиката	25
Средновековие	26
Западноевропейско средновековие	26
1. Аврелий Августин (Августин Блажени) (354-430)	26
1.1. Красота и число	26
1.2. Музика и математика	26
1.3. Увлечение по философията	26
1.4. За изкуството	27
1.5. За хармонията	28
1.6. За красотата	28
1.7. За познанието и оценката	29
1.8. За единството и хармонията	29
1.9. Изкуство и разум	30
1.10. Прекрасното - свършено цяло	30
1.11. Прекрасното като числово равенство	31
2. Боеций (480-524)	31
2.1. Боеций коментира Платон	31
2.2. За наслаждението от музиката	32
2.3. За трите вида музика	33
3. Магнус Аврелий Касиодор (ок. 490-593)	34
3.1. За музиката	34
4. Йоан Скот Еригуен (810-877)	34
4.1. За божественото единство и триединство	34
4.2. За разума	34
5. Гвидо Д' Арето (ок.995-1050)	35
5.1. За музиката и музикалното възпитание	35
5.2. Музиката трябва да съответствува на характера, темперамента и националността на изпълнителя	35
5.3. За необходимостта от музикална педагогика	35
6. Йоан фиданца Бонавентура (1221-1271)	35
6.1. За художника и творбата	35

6.2. За словото	36
6.3. За наладата	36
6.4. За художника и художествения ефект	36
6.5. За красотата	37
6.6. За изкуството	37
6.7. За относителността на красотата; безобразно и зло	37
6.8. Красота на формата и красота на съдържанието	38
7. Тома Аквински (1225-1274)	39
7.1. Понятие за съвършенство	39
7.2. За красотата	39
7.3. Благо и красота	39
Източно Средновековие	40
1. Псевдо-Дионисий Ареопагит (Кр.V-VI в.)	40
1.1. Определение за абсолютната красота	40
1.2. За същностно прекрасното	40
1.3. Единното благо - и - прекрасно	40
1.4. За разликата между красота (caltos) и прекрасно (calton)	41
2. Йоан Дамаскин (ок.700-750)	41
2.1. Първо защитно слово; за съотношението на образа и първообраза	41
2.2. Трето защитно слово. Първо, що е това образ	41
2.3. Второ, за какво съществува образът?	41
2.4. Трето, какво е различие между образите?	42
2.5. За цвета в живописата	42
3. Василий Велики (329-379)	42
3.1. За прекрасното	42
3.2. За историческото описание и живописата	42
3.3. За псалмите	42
4. Максим Изповедник (VIIb.)	43
4.1. За духовния свят: висшата абсолютна истина е образът на божественото	43
5. Филон Александрийски (1в.пр.н.е. - 1в.н.е.)	43
5.1. За прекрасното	43
6. Климент Александрийски (ок.150-215)	43
6.1. За прекрасното	43
6.2. За „красотата“ на Христос	43
7. Григорий Нисийски (ок.335-394)	43
7.1. За музиката	43
8. Йоан Златоуст (347-407)	43
8.1. За божествените песнопения	43
9. Ипатий Ефески	44
9.1. За украшенията в църквата	44
10. Михаил Пеел (1018-1096)	44
10.1. За въздействието на изкуството	44
10.2. За двата вида красота в изкуството	44
10.3. За метода в словесното изкуство	44
11. Теодор Студит (759-826)	44

11.1. За различаването на образа и първообраза	44
11.2. За образа и изображението	45
Възраждане	46
1. Лоренцо Вала (1407-1457)	46
1.1. За слуха	46
2. Марсилио фичино (1433-1499)	46
2.1. Божествената красота поражда любовта	46
2.2. Ерос е магистър и наставник на изкуствата	47
2.3. За музиката	47
3. Леон Батиста Алберти (1404-1472)	48
3.1. За красотата	48
3.2. За красотата	48
4. Леонардо да Винчи (1452-1519)	48
4.1. Защо музиката трябва да се нарече сестра, и то по- малка сестра, на живописиста	48
4.2. Музика и живопис	49
4.3. За красотата и грозотата	49
4.4. Музикантът разговаря с живописеца	49
5. Джордано Бруно (1548-1600)	50
5.1. Степени за постигане на красотата	50
6. Алберхт Дюрер (1471-1528)	51
6.1. За прекрасното	51
7. Йоан Тинкторис (1446-1511)	52
7.1. За хармонията	52
7.2. За консонанса	52
7.3. За дисонанса	52
8. Адам от Фулда (1455-1505)	53
8.1. Музика и държава	53
9. Глареан (1488-1563)	53
9.1. Наслаждението на болшинството хора - главен критерий за всяка естетическа оценка	53
9.2. В защита на монодическата музика против полифоничната	53
10. Джозефо Царлино (1517-1590)	53
10.1. Хармония - човек - космос: целият свят е изпълнен с хармония и самата душа на света е хармония	53
11. франсиско Сапинас (1513-1590)	54
11.1. За трите вида музика: музика, основана на чувствата, музика, основана на разума, и музика, основана едновременно на чувствата и на разума	54
Естетическата мисъл през XVII и XVIII век	55
Класицизъм	55
1. Николо Боало (1636-1711)	55
1.1. За принципите на класицистичното изкуство: разумът над всичко	55
1.2. За своя глас в поезията	56
1.3. За трите единства	56
1.4. Грозното и изкуството	56

2. Рене Декарт (1596-1650)	56
2.1. Предмет на музиката е звукът	56
2.2. Различните ритми възбуждат в душата различни афекти	57
2.3. Относителност на чувството за красиво и приятно	57
3. Пиер Корней (1606-1684)	57
3.1. За трите единства - на време, място и действие	57
Английско просвещение	58
1. френсис Бейкън (1561-1626)	58
1.1. За красотата	58
2. Томас Хобс (1588-1679)	59
2.1. За красотата	59
3. Джон Лок (1632-1704)	59
3.1. Музика и възпитание	59
4. Едмънд Бърк (1729-1797)	59
4.1. За възвишеното	59
4.2. За красотата	60
4.3. Сравнение на възвишеното и красивото	60
5. Дейвид Юм (1711-1776)	60
5.1. За красотата и грозотата	60
5.2. За ролята на музиката	61
6. Антони А. К. Шефтсбъри (1671-1713)	61
6.1. За моралната красота и трите степени или три порядъка красота	61
7. франсис Хътчесън (1694-1747)	62
7.1. За музиката	62
7.2. За красотата и доброто	62
Френско просвещение	63
1. франсоа Волтер (1694-1478)	63
1.1. Красиво, красота	63
2. Дени Дидро (1713-1784)	64
2.1. За красотата	64
3. Жан-Жак Русо (1712-1778)	65
3.1. За музиката .	65
3.2. За вкуса	65
Немско просвещение	66
1. Готфрид Вилхелм Лайбниц (1646-1716)	66
1.1. За природата на музикалното въздействие	66
2. Александър Готлиб Баумгартен (1714-1762)	66
2.1. Науката естетика	66
3. Йохан Йоахим Винкелман (1717-1768)	67
3.1. Свободата е най-важна за изкуството	67
3.2. За природата на прекрасното	67
3.3. За разцвета и упадъка на гръцкото изкуство, в което могат да бъдат различени четири епохи и четири стила	67
4. Готхолд Ефраим Лесинг (1729-1781)	68
4.1. За красотата	68
4.2. За разликите между живописата и поезията	68

5. Йохан Готфрид Хердер (1744-1803)	69
5.1. За същността на народното творчество	69
5.2. За отношението към народа и неговото творчество	69
5.3. Поетът - съзидател на своя народ	69
Естетическата мисъл в Италия през XVII и XVIII век	70
1. Джанбатиста Марино (1560-1625)	70
1.1. Дисонансът в световната хармония	70
2. Пиетро Метастазио (1608-1782)	71
2.1. За музиката	71
2.2. За подражанието	71
немска класическа естетика	72
1. Имануел Кант (1724-1804)	72
1.1. За музиката	72
1.2. Изкуството - игра на усещанията	73
1.3. За свързването на изящните изкуства в едно и също произведение	73
1.4. Дефиниции на красивото, изведени от четирите момента на аналитиката на красивото	73
2. Йохан Волфганг Гьоте (1749-1832)	74
2.1. Просто подражание на природата, маниер и стил	74
2.2. Красотата като първофеномен	75
2.3. Класично и романтично	75
2.4. Природата - източник на художественото творчество	75
2.5. За музиката	75
3. Фридрих Шилер (1759-1805)	76
3.1. За естетическото възпитание	76
4. Фридрих Шелинг (1775-1854)	78
4.1. За изкуството и художественото произведение	78
4.2. За гения	78
5. Георг Фр. Хегел (1770-1831)	79
5.1. Естетиката като наука	79
5.2. Природно красивото и художествено красивото	79
5.3. За изкуството	79
5.4. Развитие на идеала - символична, класическа и романтична форма	80
5.5. Система на изкуствата	81
Естетическите идеи през XIX век	83
Романтизъм	83
1. Фридрих Шлегел (1772-1829)	83
1.1. За употребата на „естетически“	83
1.2. За красивото	83
1.3. За гения	83
1.4. За взаимодействието между изкуствата	83
1.5. Музика-слово	84
1.6. Музикантът за композицията си	84
1.7. Природата - най-висша красота	84
2. Август Шлегел (1767-1845)	84

2.1. Антично и съвременно понятие за музикално изкуство	84
3. Вилхем Хайнрих Вакенродер (1773-1798)	85
3.1. Чудесата на музиката	85
3.2. Същност на музикалното изкуство	87
33. Звукове	87
4. Новалис (1772-1801)	88
4.1. Естетически фрагменти	88
5. Карл Мария фон Вебер (1796-1828)	91
5.1. За композитора и неговата творба	91
Други естетически идеи	93
1. Артур Шопенхауер (1788-1860)	93
1.1. Светът като представа	93
1.2. Светът е воля	94
1.3. За изкуството	94
1.4. Музиката - копие на волята	94
1.5. За музиката	94
1.6. За гения	94
2. Сьорен Киркегор (1813-1855)	95
2.1. За "Дон Жуан" на Моцарт	95
2.2. За класическите произведения	95
3. Фридрих Ницше (1844-1900)	96
3.1. За човека	96
3.2. За свръхчовека	96
3.3. За волята и изкуството	96
3.4. За отношението към изкуството	96
3.5. Залезът на изкуството	96
3.6. За музиката на Вагнер	96
3.7. Притъпена сетивност към висшето изкуство	97
4. Шанфлъори (1821-1889)	97
4.1. За реализма	97
5. Карл Маркс (1818-1883) и Фридрих Енгелс (1820-1895)	98
5.1. За реализма	98
5.2. За тенденциозността в изкуството	99
5.3. За произхода на изкуството	99
6. Шарл Бодлер (1821-1867)	99
6.1. Какво представлява романтизмът	99
6.2. За колорита	100
6.3. За прекрасното	100
6.4. Изкуството според съвременното схващане	100
6.5. За музиката на Вагнер	100
6.6. За декаданса	101
7. Емил Зола (1840-1902)	101
7.1. За натурализма	101
8. Братя Гонкур: Едмонт Гонкур (1822-1896) и Жюл Гонкур (1830-1870)	101
8.1. За натурализма	101
8.2. За импресионистите	102

8.3. За декадентите	102
9. ИполитТен (1828-1893)	102
9.1. За науката и изкуството	102
10. Хърбърт Спенсър (1820-1903)	102
10.1. Естетически чувства	102
11. Антоан Бажу (1836-1889)	105
11.1. Из „Манифеста на декадентите“	105
12. Жан Мореас (1856-1910*)	105
12.1. Из „Манифеста на символистите“	105
13. Артюр Рембо (1854-1851)	106
13.1. Из „Алхимия на словото“	106
14. Стефан Маларме (1848-1898)	106
14.1. Музика и литература	106
ЕСТЕТИЧЕСКИТЕ ИДЕИ НА ХХ ВЕК	107
1. Тристан Цара (1896-1963)	107
1.1. Дадаизмът - апология на нищото	107
2. Франк Марк (1880-1916)	107
2.1. Експресионизмът - изкуство на отчаянието	107
3. Арнолд Шьонберг (1874-1951)	107
3.1. За изкуството	107
4. Василий Кандински (1866-1944)	107
4.1. За произведенията на изкуството	107
5. Из „Манифест на сюрреалистите“	108
5.1. Сюрреализъм - отказ от разума	108
6. М.Сефор	108
6.1. Абстракционизмът - победа на ирационалното	108
7. Зигмунд Фройд (1856-1939)	108
7.1. За психоанализата	108
7.2. За значението на душевната дейност, наречена "фантазия"	108
7.3.Изискването за красота	109
8. Томас Елиът (1888-1965)	109
8.1. За традицията	109
8.2. За изкуството и интерпретацията му	109
9. Йохан Хьойзинха (1872-1945)	110
9.1. За играта като кутурообразуващ фактор	110
9.2. Култура - игра	110
9.3. Игра и естетика	110
10. Хосе Ортега-и-Гасет (1883-1955)	110
10.1. За социалното въздействие на изкуството	110
10.2. За новото изкуство	110
10.3. За мисията на поета	111
10.4. За новия стил	111
11. Херберт Маркузе (1898-1979)	111
11.1. За езика на изкуството	111
I.1.2. За антиизкуство	111
II.3. За творбата	112
12. Игор Стравински (1882-1971)	112

12.1. Назад към Бах	112
12.2. За връщането към класицизма	112
12.3. За маниера на творчество	113
12.4. За традицията	113
12.5. За взаимоотношението на старинната и съвременна музика	113
12.6. За изразителността в музиката	113
13. Жан Пол Сартр (1905-1980)	114
13.1. Що е екзистенциализъм	114
13.2. Екзистенциализмът е атеизъм	114
13.3. За чувството	114
14. Пабло Пикасо (1881-1973)	114
14.1. Кубизмът - революция на формата	114